

Àngels i dimonis

Article publicat en Tipografia la Moderna

Fonèvol valora molt positivament l'augment espectacular de la participació de les dones en la festa, sobretot en l'Alardo, les Dianes i les esquadres. Tanmateix no podem oblidar que estem molt lluny de la igualtat. Algunes personalitats parlen de la participació com si qualsevol dona poguera anar a una filà i la reberen amb els braços oberts, i això és, en general, fals. Volem que no s'oblidi que fer com si la igualtat estiguera assolida és enganyar i amagar la realitat.

Sociologia i antropologia

Isidoro Moreno, el reconegut antropòleg que vam convidar a una de les nostres jornades, ens va explicar un símil que ens ha guiat estos anys: Quan hi ha una roca molt dura que trencar, algunes persones han de pegar-se cabotades contra ella per a anar partint-la, però és molt útil que altres vagen clavant-se per les esclotxes que es formen per anar eixamplant els forats. Per això volem donar les gràcies a totes les dones d'este poble: a les dones que s'han posat el vestit que no els agrada per a poder participar, a les que s'han rebaixat i han permés que els seus marits els firmaren un permís per a eixir, a les que s'han posat un vestit paregut al dels hòmens de l'esquadra especial i han tocat darrere d'ells uns platerets, a les que han participat en els actes sense tindre ple dret, a les que van entrar a la filà i han estat presents tots estos anys, a les que han gaudit fent l'esquadra i altres actes amb absoluta normalitat i, sobretot, a les que han patit i pateixen per posar-se davant i ser carn de canó.

Reglaments

Les normatives que segueix cada filà són diferents, embrollades i en molts casos arbitràries. La prohibició d'actes mixtos i l'uniforme diferent, fan que s'inventen noves normes intricades i injustes. Tot Alcoi pensava que, quan una dona de ple dret estiguera en el primer lloc de la roda per a triar acte, el triaria i el faria, però no. En els casos en què ha passat això, les dones no han pogut decidir. Si tot el món vestira igual, no hi hauria greuges. Pensem que l'Associació de Sant Jordi hauria de prendre decisions i regular este fet: Mateix vestit, mateixa quota, mateixos drets. Rectificar és de savis i, d'esta manera, evitaríem la proliferació de dissenys diferents. En algunes filaes, les dones vesteixen fins a tres models diferents i en altres han de fer l'Alardo amb el *trage* oficial, ja que el femení suposa un perill i una incomoditat. Amb una indumentària única, els pares podrien fer esquadra amb les seues filles i les mares amb els fills. Aprofitem la proposta de reforma de l'estatut de l'ASJ, que diu que totes les formes de participació seran iguals, sense discriminació per raó de sexe, per a igualar-nos també en el *trage*.

Formar part de les filaes

Qualsevol dona hauria de poder ser membre d'una filà, no només les familiars dels festers. Algunes filaes practiquen el costum que només les familiars dels festers poden ser festeres (amb drets o sense), mentre que els hòmens no han de ser familiars necessàriament. Durant les festes una dona ens explicava que ella i el seu company havien intentat apuntar-se a una filà en 2014 i que els havien contestat que ell podia entrar, però ella havia de presentar un certificat de matrimoni o de ser parella de fet de l'home des de tres anys abans.

Un altre invent d'alguna filà és fer que un fester haja d'estar huit anys en la filà abans d'entrar en roda. Si no l'han apuntat en nàixer, és molt difícil que arribe dalt de tot i ja sabem a qui apunten només naix.

Alguns membres d'una filà, quan es parla de desigualtat, expliquen que ells una volta no van deixar entrar a un home, com si l'excepció d'haver prohibit la participació a un home invalidara la regla general que és negar l'entrada a les dones.

Pagar o no pagar

Que hi haja dones que paguen i altres que no, però que en la pràctica tinguen les mateixes possibilitats de participar en la festa és l'estratègia que s'utilitza per a dissuadir a les dones de ser membres de ple dret. L'estratagema funciona, ja que està aconseguint que moltes dones trien no pagar i no prendre decisions. La forma de participació més natural i igualitària és la de les filaes, a les quals des d'ací volem felicitar, que només tenen una manera de participar per a tothom. Si hi ha més gent en les filaes cada persona pagarà menys. El fet que no hi haja distinció entre les dones de suposat ple dret i les que no paguen fa que sembla que tot va bé, però és un greuge per a les que sí que paguen i no poden participar plenament per culpa de l'actual ordenança.

Votacions per aclamació

Les decisions que estan prenent-se amb la finalitat de dur a terme una discriminació positiva s'han de regular. En Fonèvol ens agrada que les dones participen, però pensem que les decisions no poden prendre's segons com bufa el vent. Que amb pocs dies de separació es vote la mateixa cosa en el Casal amb dos mètodes diferents i que el resultat siga oposat fa que pensar. El representant d'un col·lectiu hauria de votar obertament, així el grup al qual representa tindria constància de què ha votat la persona que el representa. Quant a l'aclamació, es presta a amagar les opinions darrere el rebombori, i que s'interprete de manera errònia. Millor seguir normes democràtiques.

El treball brut de Fonèvol

Aquest any hem pogut vore com canviaven d'opinió de manera radical algunes persones que feia anys que mantenien idees oposades a la integració de la dona en la festa. També hem vist participar en l'esquadra alguna de les dones que temps enrere feien campanya contra la igualtat. La nostra associació es congratula per eixos canvis. Molta gent està, doncs, arribant a la conclusió que les nostres idees eren encertades. Lamentablement alguns i algunes, per a "salvar" l'orgull, diuen que volen la igualtat per a les dones en la festa, però que no els agrada Fonèvol. S'obliden que eixe ha sigut i és el nostre objectiu, i pel qual continuarem lluitant. La part positiva és que no només hi ha insults per a la

nostra associació, molta gent, cada vegada més, se'ns acosta i ens dóna les gràcies. És de justícia donar a cadascú el que li pertoca.

Queda molt per fer

Fonèvol